

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան ... 12 ֆր.

Վեցամսեայ ... 6 «

ԱՐՏԱՍՈՒՄԱՆ

Երկու քիւ միկ ծարով

Տարեկան ... 1 ֆր.

Վեցամսեայ ... 7 ֆր.

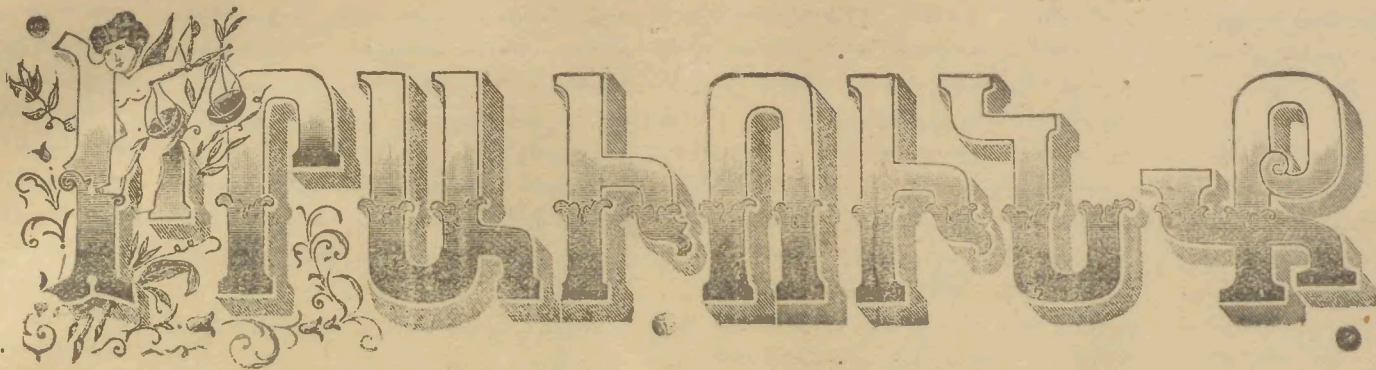
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60

Վեցամսեայ 1.50 ֆր.

ԿԱՆԻՒԿ

Ծանոցման սուրճ
20 տակիմ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՓԱՎԱՓԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ Ա ԵՆ ՉՈՐԵՔԵՐԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՑԵ

Redaction du journal

"Izvoynik"

VARNA (Bulgarie)

Редакция

НАВѢСТНИКЪ

Ирзвунк

VARNA

Գրքարանիք եւ չեմ
տրոշիր

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԵՐԿՈՒ ԾԱՅՐԸ

Օսմանեան կայսրութեան երկու սահմանները երկու զիրար հակառակ ծայրայեղութիւններ կը ներկայացնեն այս օրերը. Հայաստանը եւ Ալպանիան, կամ աւելի ճիշդը քրիստոնեայ Հայը եւ իսլամ Ալպանացին:

Վերջին լուրերը՝ որ վառեն կը հասնին բաւական որոշ ցոյց կուտան թէ Հայ յեղափոխականներու մեծ խումբ մը բարենորոգչական գործադրութեանը համար այդ քաղաքը կը մտնէ, բայց թուրք զինուորներէն եւ ոստիկաններէն ընդդիմութեան հանգիստի կը ցրուի իսկ խաղաղ ժողովուրդը սարսափի եւ սուրի կը մտնուի կառավարութեան թոյլտուութեամբ: Մինչդեռ անդին Ալպանիայ մէջ 1600 զինեալ Ալպանացիներ՝ զինուորական կարեւոր ուժի մը անտարբեր հանդիսատեսութեամբ՝ իրենք կը մտնեն առանց ընդդիմութեան. որովհետեւ Ալպանացիք բարենորոգումի չը դորձադրուիլը կը պահանջեն, եւ տեղւոյն կառավարութիւնը առանց ամօթի կը յայտարարէ թէ արիւնահեղութիւն չը պատահելու համար Ալպանացիներու մուտքը չարգիլեցինք, ու կառավարիչը միջնորդ կըլլայ այդ աւազակաբարոյ խումբին ու Սուլթանին միջև անոնց կողմէ խնդրագիր ներկայացնելով որ բարենորոգումները չը գործադրուին: Եւ ալպանացիներն նոր գիւղ մըն ալ կաւերեն:

Միևնոյն ժամանակի մէջ թուրքիոյ երկու ծայրերուն վրայ տեղի ունեցող այս երկու գէպերը աչք ծակելու չափ բացորոշ ցոյց կուտան թէ Սուլթանի կառավարութիւնը բարենորոգումի յամառ թշնամին է, եւ Սուլթանը ինքը կը նախընտրէ բարբարոս կառավարութեան մը պետը մնալ, քան թէ բարենորոգեալ երկրի մը խաղաղասէր կայսրը ըլլալ:

Ուշագրաւ է նաեւ շարժումը օրուան մեզ հաղորդուած հեռագրի այն մասը թէ՛ Ռուս դեսպանը Վանի գէպին վրայ մեծ նպարդութիւն հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցեր է:

Չարմանալի չէ՞ Ռուսիոյ այս փութկոտութիւնը եւ միւս պետութեանց տարտամ ընթացքը: Չարի կառավարութիւնը Մ. Արեւելքի մէջ իր կրած սոսկալի պարտութիւնները մուշտաբարձ իր թուրքի առջեւ ամբողջ նաւատորմի մը ջանքախնային եւ Լիւստանիկի առջեւ 40000 Ռուս զինուորներու բնաշնչութիւնն օրը իսկ Հայերուն շարժումներով հետաքրքրուելէ չը դադարի:

Ի՞նչ կը կարծէք որ Ռուս դեսպանը խոսած ըլլայ մեծ եպարգիտին:

Ամենայն հաւանականութեամբ պետք է պատուիրած ու քաջալերած ըլլայ թէ Դուռը ծայրայեղ միջոցներ ձեռք առնելու է Հայոց շարժումը զրոյցելու համար. որովհետեւ Ռուս պետութիւնը իր այս զբաղեալ վիճակին մէջ չուզեր որ հայկական խնդիր մը ծագի:

Եթէ Ռուս դեսպանը Վանի գէպին մասին ուրիշ նպատակաւ մը տեսակցիլ ուզէր. այսինքն խաղաղ ժողովուրդին սպառնալովեան կամ բարենորոգմանց գործադրութեան համար, միւս դեսպաններուն ընկերակցութեամբը պիտի ընէր այդ գիտումը որ Դրան առջեւ աւելի ազդու ըլլար:

Ռուսի որչափ որ եւրոպական միւս պետութիւններուն բռնիք գերքը մեզ յայտնի չէ եւ չորրորդ բանտիկին սպառնալիքն ու գէտ այս անգամ չը բողբոջի Ռուսիոյ կողմէ, այլ ընդհակառակը հաճոյքով կըլլայ իր կողմէն որ Վաղարշապատի վերջին աղետի մըն ալ հանդիպի:

Եւ մենք յարմար ժամանակն ըլլալ կը կարծենք որ արտասահմանի հայ գաղթականութիւնները հեռագիրներով դիմումներ ընեն մեծ պետութեանց որ ասոնք ազդեցիկ մի-

ջոցներ ձեռք առնեն թուրք կառավարութեան հանդէպ, որպէսզի սա չը համարձակի այս անգամ ալ հայկական նոր ջարդը սկսելու:

Արտասահմանի հայ գաղթականները գոնէ այս խաղաղ քայլը առնելու չափ ալ զգայնութիւն չպիտի ունենան:

Եթէ կառավարութիւնը նկատումներ ունի հայկական միջոցները չը թոյլտուելու համար, թաղ Խորհուրդները կըրնան զիրենք ընտրող ժողովուրդին փոխանորդաբար գոնէ հեռագրել պետութեանց:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 7 սեպտ.

Հայ ազատամարտիկները Վանը գրաւեց. Մեծ Իրարանցում մը եղաւ:

Չորք զրկուեցաւ քաղաքը եւ առնելու համար:

Հաւատ

Վերի հեռագրին թուականէն օր մը յետոյ Պալէն Պուլկար գործակալութիւնը հետեւեալը հեռագրած է:

«Օգոստոս ամսոյն կիսուն Պարսկաստանի սահմանէն քանի մը հայ խումբեր Վանի նահանգը մտան: Այս խումբերէ մեծագոյնը եկաւ Վան քաղաքին մօտերը տեղադրուեցաւ: Օգոստոսի վերջերը թուրք ստիկանները եւ զօրքը յեղափոխականներ փնտռելու պատրուակաւ քանի մը տասնեակ հայեր ըսպանեցին եւ տուններ այրեցին, այս գէպը Վանի հայերը սարսափեցուց: Օգոստոս 28 ին մօտ գտնուող վերոյիշեալ մեծ խումբը քաղաք մտաւ, բայց զինուորներէն հետապնդուեցաւ ու ցրուեցաւ, Հիւսիսաստանի վերջին հեռագիրները Վանի շրջակաները խաղաղած կիմացնեն»:

ԺՆՆԵՎ 7 սեպտ.

Հայ յեղափոխ. Դաշնակցութեան ժողովը հետեւեալ հեռա-

գիրը ուղղեց Պէրլէնի դաշնագիրը ստորագրող պետութեանց արտաքին գործոց նախարարներուն:

«Թուրք կառավարութիւնը եւրեղայի շորորդ բանակը գէնքի տակ կը կոչէ եւ, ապստամբութիւնը զսպելու պատրուակին տակ, նոր կոտորածներու կը ձեռնարկէ:

«Հայ յեղափոխականները երբէք չեն ուզեր ինայտիլ, բայց իրաւունք ունին պահանջելու որ թուրք կառավարութիւնը՝ Հայ յեղափոխականներուն գէտ իր մղած կռուին մէջ իր տնարդի եւ մահաբեր յարձակումները չուղղէ անպաշտպան արարածներու գէտ, եթէ ոչ յեղափոխական կուսակցութիւնը պիտի ստիպուի ծայրայեղ միջոցներու դիմել, որոնցմէ կը խարշի:

«Կը սիրենք յուսալ թէ դիւանագիտութիւնը, ազդու միջամտութեամբ մը, պիտի երաշխաւորէ վերջապէս հանդարտ ժողովուրդի մը ապահովութիւնը»:

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ԶԱՐԴԵՐԸ

«Հայաստանի Բարեկամներ» ընկերութեան Յանձնախումբէն Ամերիկեան թերթերուն զրկուած հետեւեալ նամակը կարտասպնէք «Կոչնակ»է:

Խմբագրին

Ամերիկեան մարտնաւերու ներկայութեան թուրքիոյ Սուլթանին կատարեալ զինուոր կը ցուցնէ թէ ո՞րքան դիւրին է տառապանքներու դարման ձեռք բերել իրմէն, երբ ինք կատարելապէս կը վախցուի:

Հայկական ջարդերը զաղբեցնելու նպատակաւ Սուլթանին վրայ ճնշում բանեցնելու համար այլ եւ այլ եւրոպական պետութեանց դաշնակցները այցելութեան գաղաղ Ամերիկայի, Հնդկաստանի եւ Պարսկաստանի Հայ Արքեպիսկոպոսներու պատգամաւորութիւնը պէտք է ընդհանուր համակրութեան արժանանայ:

Տառապանքը ամենուն ծանօթ է եւ երկար տոնէ ի վեր գոյութիւն ունի: Թուրք կառավարութեան ներքեւ Քրիստոնէից ջարդերը երկարատեւ եղած են, Բացի Մակեդոն-

Քրու. թ	զրի	ևւ	տպա-	Քր.
լրութեան	100	թիւօրն	12	
Զարգարուն	Պուղի			
ամաիրի	»	»	50	
Սիկարիթու, դի				
լարուն	»	»	250	
Սիկարի	թու	դի		
արուն	»	»	350	
կաշի	»	»	100	
Բէճակէ [դուլուբո]		»	140	
Բոկ միքիւայի				
այիչ)	»	»	150	
Մորթէ ձեռնոց				
	տուրիւն	10		
Հասարակ մարմէ				
չիկ	100	թիւօրն	250	

Այծենիով և Կերպ...	
սով շինուած կօշիկ 100 քիլօն 900	
Ուրիշ մօթեր	
շինուած կօշիկ » » 400	
Կրկնակօշիկ (կաշու) » » 100	
Մետաքսեայ կերպ...	
պատ 1 քիլօն 12	
Մետաքսափառն » » 10	
Մետաքսեայ ժա...	
պատկեններ » » 10	

Բուրգէ կերպաս	
քառակուսի մէկրը	
350 կրօմէ տելի	
կշռող 100 քիլօն 450	

Բուրգէ կերպաս	
[քառակուսի մէկր 350]	
կրմէ պատկեն կշռող » » 300	
Գլխարկի նիւթեր » » 150	
Թաղիքէ [քէշէ]	
գլխարկ » » 400	
ձէս » » 250	

Բամպակէ մանած » » 25-65	
Բամպ. կերպաս » » 90-300	
Բուրգէ մանած » » 30-75	
Բուրգէ կերպաս » » 100-500	

Պատրաստ գլխու մեկրու համար կերպ...	
պատին մաքսին 2-4 անգամ տելի	
բարձր մօթ պիտի վճարուի :	
Երկաթ 100 քիլօն 2. 50	
Երկաթ ձողեր » » 2.	
Երկաթ շրջանակ » » 3.	
Երկաթ խալիկ » » 8-12	
Ձւլուածք (տէօքմէ) » » 3-10	

Ձայր այս նշանակումը սակաւ գինները խիստ բարձր գումներով կառավարէ Պաշտօնի որ պետութեանց հետ իր յաւակիկայ բանակցութեանց պահանջ մեղմացնէ իր մտադրաւորութեան ջանքերը եթէ կողմէ նպատակաւ արդիւնքի մը յանգիլ :

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռուսաստանէ

Այսօր լուր կը պտտի թէ Ձայր օտեսայ պիտի երթայ, այնպէղ Մայր-

Արեւիք զրկուելիք 20 000 զինուոր ներուճն աւելցնելու մտադրուելու և Գաւառ քաղաքի կողմէ համար թէ և կը ջանան ամէն կերպով այս յուրը պաշտնի պահել : Ստիպուածները մեծ զործունէութիւն ունին, դաւադրութեան մը շէնք կը պարտի երկէ Օտեսայի կայսրին մէջ 40 մարդիկ ձերբակալուեցան, երբ տոնքս ասմի մը պատրաստութեամբ կը գրադին և զեր :

ԱՆՅՈՐԴ ՄԻ

ՄԻ ՓՈԽՐԻԿ ՄԵՄՈՐԻԱԼ

յուլիս 72 Ռ.մի

Կան մեծեր որ մեծութիւն չեն աւելում, երբեմն փայտութիւնից էլ ցած ստորութեան են անուր նախաճաւագ այս շահամոլ աշխարհում, որպիսին է Պարսկաստանը, սակայն այսօր շահասիրութեանը աշխարհագրաբանութեան հետ հաշտեցող, գտնել և ապագայում մեծագործ գործարար կը դնեն աշխարհը, այլ անսիրտ և նիւթաւոր շահերի բարի օրինակ գտնուող ընտելութիւն ունեցող գեղեցիկ մի գործ է յատկապէս, որի ոչ թէ նիւթական մեծութիւնն է, որ մեղ ասիլ է լինում գրեթէ, այլ աւելի բարձր կան, արտաքին և բարեացակամ անսակեան է որ գտնուցնում է մեղ և մենք ուրախութեամբ արձանագործում ենք :

Ատրպատականի Սալմաստ նահանգում ծնած ու ապրած և իրանց անխնայ աշխատութեան շնորհիւ ոչ թէ միլիոնաւոր, այլ մի համեստ գործի աշխարհում Հայկականցի Սալմաստի մի խումբ անկախում գտնուած Գէլէշէն գիւղում բաց անկ մի ուսումնարան, իրանց նիւթական միջոցով և ուսուցիչն էլ վարձու են իսկոյն : Եւ յա

ռաջիկայ Անգլո-թուրքին Գէլէշէն գիւղը կը նենայ իւր ուսումնարանը շէնործիւ Աւագեան և Գրադիւնի :

Այս ամիսով ուրախ եմ յայտնելու որ Աւագեան և Գրադիւնից պ. Յովհաննէսը որդին էլ մի շնորհալու պատանի է իւր նախնական կրթութիւնը ստացած Կարապետի Հայրենեաց Բարձրագ. Միաց. Ընկ. Ուրմիւր Ուսումնարանում, այս ամսի կը գնայ արտասահման կատարելագործուելու : Յաջորդութիւն ևնք մտադրուած սոյն երկու պատանիները զործելին, ցանկաւորով որ ազգութեան և կողմ ուսման և կրթութեան պէտքը անսահման կառուող կը լինէ թոյր նիւթապաշտ հայ կրթականի սիրտ և մենք ատիկ կուենանք յորից աւանդ գեա ուրիշ մեծ գործեր :

Թուրքի Հայ. Բարձրագ. Միաց. Ընկ. ք այս ամսի Ռ.միւր նահանգում երկու երկուսն ուսումնարաններ յորից բաց կան պ. Տ. Արքիեպիսկոպիտի Բարձրագ. Միաց. Ընկ. :

Պարսկաստանի քաղաքացիական վերայ գտնուած ձապէս աղս քաղաքացիական վերայ վրայ գնաց կատարութեան զօրքը, ստալին ընդհանրութեան ինք յորք և մէկ զօրք ինկան, հետեւանք պէս յայտնի չէ :

Թրքականի Ռուսաստան մտնելու արգելքը գեա շարունակուած է : Ջերմութեան աստիճանը Բ. 33-4) է

ՍՈՒՐՄԱԿ

ԿՐԷՏԷ

Կրէտական խնդիրը կը վերագործնու : Ասկէ առաջ հաղորդուեցաւ թէ կրէտէի բար. Գոթիսի ինքան Եօրկի նոր գիւղում մը բրած է կրէտէի պաշտպան չորս մեծ պետութեաներուն, յայտաբերելով թէ այդ կղզիի ամբողջ ժողովրդի փախալն է Յունաստանի հետ միանալ : Հետեւաբար ինք չպիտի կրնայ վերականգնուի պաշտօնը ըս :

աւանան յատկապէս տարի երբ իր պաշտօնավարութեան պայմանագրով կը լրանայ :

Թուրք կատարութիւնը իմանալով ինքանին այս յայտարարութիւնը, փոխաց նոյն չորս պետութեաներէ ինքեղ ուր ինքան Եօրկի ներկայացուցած առաջարկին կարեւորութիւն չընծան և անհետեւանք ձգել : Իսկ վրչին լուրեր կրէտական խնդրոյն այսօր աւելի ծանր կը պարանք մը առած ըլլալը ցոյց-կուտան : Կրէտացի պատգամաւորներ նաեւ յեղափոխական պետեր Աթէնք գացած և Յունաստանի նախարարներուն ու ընդ զեմալի կուսակցութեան պետերուն հետ տեսակցելով համաձայնութիւն գոյացուցած են, Կրէտէի միացումը իրականացնելու համար հարկ եղած միջոցներուն գիծելու, մինչեւ իսկ Թուրքիոյ գէմ պատերազմելու յանձնառուեմամբ : Եւրոպական կարեւոր թերթի մը Աթէնքի թղթակիցը կը հաւատարման թէ Յունաստան այդ նպատակաւ վերահասած է իր նաւատորմին կազմակերպութեան : Բայց միւս կողմէ թուրք կատարութիւնը հարկ պատած է Սիւրիւլին առջեւ կեցող իր սորմիղէն նաւաբաժին մը կրէտական ջուրերը զրկել : Սա պատեական ցոյց մը կը նկատուի կրէտացիներուն դէմ, որոնք որոշած ըլլալ կը թուին ի մտայնապաշտպան զօրք վերստին բարձրացնել «Կրէտէ Յունաստանի միացում» յայտարարելով :

Ե Օ Ռ Օ Է Է Ն

Փրանսերէն միջազգային շարժաքանդակ

Նշանաւոր պրագմաներու խումբի վարչութեանը հրատարակուող այս շաբաթակցիկը կը պաշտպանէ բոլոր հարաւարող ժողովուրդներուն իրաւունքը լուրջ եւ անկողմնակալ հետաքննութեամբ գրուած յօդուածներով :

Գիրն սա եկան 15 և վեցամսեայ 8 ֆր.

Խնդրողին իր նմոյշ օրինակ մը ձրի կը դրկէ :

Հասցէն

Վարչութիւն «Եւրոպէան»

24 ծօթին փողոց

ԲԱՐԻՉ 6 րդ

ՆԵՐՍԵՍ ՍԾՏԱՐԱԿԵՑԻ

(Սրտատպուած ԲԱՉՄԱՆԷՊ հանգէսէ)

Եւ թէ սա (ևս) ազգեցութիւն ունի հայերի և մանկավանդներ լիւրայ և այլն : Նոյն միջոցին Բիսարաբիայի Հայոց առաջնորդ Գրիգոր Եպիսկոպոսն արտասահմանում Սուլթան քաղաքում վախճանել էր : Հիմնուած Պատկերի քաղաքի գրութեաների վերայ կատարութիւնները պատեհ ատիկ է համարուած ներքին և օտար գաւառութեանց նախարարի և չէֆ ժա գարմի կոմս Բէկէնգորֆի միջոցով յայտնելով Գրիգոր Եպիսկոպոսի մահը Եփրեմ Կաթողիկոսին՝ առաջարկել նրան, որ համաձայն թաղաւոր կայսրի ցանկութեան Հայոց նշանաւոր Եպիսկոպոսներից մէկին նշանակի հանգուցիտ Գրիգոր Եպիսկոպոսի տեղը Բիսարաբիայի առաջնորդ և Եփրեմ կարելի է ընտրութիւնը կայանայ Ներսէս արքեպիսկոպոսի վերայ : Նա իւր բազմամեայ փորձառութեամբ և խնայականութեամբ յայտնի և Ռուսաց տէրութեան հաւատարմ անձն է, ըստ որում Ռուսներն արդէն օսմանցիներն յայտնել են պատերազմ իսկ Բիսարաբիան օսմանցիների սահմանին մօտ է, ուստի կարիք կայ Ներսէսի նման անձի ուստի օգտաւէտ կը լինէր, եթէ նա

յանձն առնէ այն վիճակի առաջնորդութիւնը : Եւ լծացայ, որ Պատկերի ցանկութիւնն և գործն է ինձ Կաթողիկոսի հետեցնելը : Պետերբուրգից նշանաւոր և կայսրին մօտիկ անձինք ինձ էլ առնձին գրեցին, որ յանձն առնեմ Բիսարաբիայի առաջնորդութիւնն և գործերից մէկն էր կայսրի սիրելի գեներալ ապիտանա և չէֆ ժաղաբարի, կոմս Բէկէնգորֆին, որի կրտսեր եղբայրը Ռուս պարսկական պատերազմի ամբողջ ընթացքում զօրքի մէջն էր և ինձ հետ շատ մտերիմ, բարեկամ անձինք գրում էին թէ Նիկողայոս կայսրը պատերազմի միջոցին գործող բանակի մէջ անձամբ ներկայ պիտի լինի, և ևս ատիկ կուեննամ ներկայանալու Նորին Մեծութեան և սրտիս խորհուրդները յայտնելու : Այդ յուսով էլ յանձն առայ Բիսարաբիայի առաջնորդութիւնը, Պատկերին ինձ համար նշանակել էր 300 ոսկի ճանապարհածախս, բայց ևս չընդունեցի : Նոր-Նիկիւսեան հասած միջոցին հիւանդացայ, ուղղաւորուեցա յետոյ շարունակեցի ճանապարհորդութիւնս և հասայ Օտեսայ քաղաք : Կայսրը արդէն Օտեսայից անցել գնացել էր զօրքի հետ Բալկանեան թերակղզին, իսկ իմ սիրելի մտերիմ գեներալ կրտսեր կոմս Բէկէնգորֆին դադարը գրած էր Օտեսայի եկեղեցում : Շատ վշտացայ սրախ փափուղը չիբադործուեցաւ : Գնացի Քիչնեւ առաջնորդարանիստ քաղաք : Գրիգոր Եպիսկոպոսի

մահուան պատճառով առաջնորդութեան գործերը օտարականութեան կնքով կնքուած էր : Ինքեանցի երեք փոյ Մանուէլ աղայի տանը : Նոյն միջոցին ստացայ Բիսարաբիայի առաջնորդութեան հաստատութիւն կայսրից և ամսայ յանձն առայ պաշտօնս վախճալ : Երկար գրագրութեան շարունակուեց մինչեւ առաջնորդարանն և նորա կահկարասիք յանձնեցին ի ձ. բայց նախկին առաջնորդ Գրիգոր արքեպիսկոպոսի եղբորորդիներից մէկը Դաւիթը, ինչեղով օտարականութեան ծառայող բաւական օգուտեց առաջնորդական իրէնդէնրից : Գեա ևս վիճում էր առաջնորդարանի գետնից մի մեծ տարածութիւն իրան սեփականեցնելու համար, բայց չյաջգեց : Ես գատաւանով ապացուցեցի և հաստատել առեցի Քիչնեւի առաջնորդարանի իրաւունքը : Այդ գետնը դասարկ տարածութիւն էր միայն : Ես մի ժամանակ նեղ գրութեան մէջ էի գրում կողմից : Վիճակային արդիւնքը շատ աննշան էր : Իսկ տէրութեան զանձարանից : Նշանակում ունեցող շատ սակաւ և ներաւական առաջնորդի վայելուէ կացութեան համար :

(Շարունակելի)

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Սօֆիստան ալաֆրանկա սեպտ. 9 թարիխի իւն թանա աթիւնէ- քի թէլէկրաֆ վերելիչ ախր : Էրմէնիստանտան ալլանան սոն հաւատիւնէր ասայիչ հւ- քմ իթտիլիքի պիւտիւրիւրար : Գոմիթալար գարընդըղը հախօտ ըսեան չըգարմայա մուգթէտիւր տէկիւ տիւրէր :

«Քէզա Մաքէթոնիստա պու սէնէ ըսեան զուհարա կէլիւր տէյի արթըգ գորգու եօգ տըր» : Իզմիրտէ իքի քիչի եռմուր- ճալ իլլէթիւնէ թուլմուլմուչ օլ- տըղը սէպէպլէ, օրատան Սթան- պօլա կիտէնլէր տէգէնփէքտէ օլը- յօրար :

—Օրիւտտէ Արնափուտարըն ուլկուսըղըղարընը զապլթ իթ- մէք վէ իսլահաթ գոմիսիօնընա սուհուլէթ վէրմէք իչիւն իքի թապուր ասքէր եօլլանըլմը տըր :

—Եռնան-թիւրք սինօրը իւ- ղէրինտէ ըսւմ չէթալար կէօ- րիւնմիւլ տիւր : Կուսլարըն մապ- սէտի սիյասի օլմայուլ խըրսըղ- ըղգտան իպարէթ օլտըղը Սթան- պօլտան պիւտիւրիւրար :

—Իւքէքտէ հալ թէպտիլ օլմա մըլ տըր : Օրատա թօքլանմըլ օ- լան Արնափուտարըն եագընտա քէօյլէրինէ կիտէնէքլէրինի Պա- պը Ալի թէէմին իտէյօր :

—Գարատալ սինօրը իւղէրին- տէ Արնափուտար պիւր գաչ եօլ- ճու Գարատալըլար իւղէրինէ հիւճու իթտիլէր : Իչպու միւ- սատէմէտէ Գարատալըլարտան 1 էօլիւ վէ 7 եարէլի տիւշտիւ լէր, վէ իսլամարտան 5 արնա- վուտ վէ պիւր ասքէր էօլալէլէր վէ 7 ասքէր վէ 5 արնափուտ եարէլէնտիլէր :

Գարատալ հիւքիւմէթի Պապը Ալիյէ չէտիտէն բօթէսթ ի- տուպ, Արնափուտարըն զապլթ իթմէսինի վէ ետրէլիլէրէ թապ- մինաթ էօտէմէսինի իտտա իթ- միլ տիւր :

—Կիրիտ գոմիսէրի Բրէնս Եօր- կի պու կիւն Բարիզէ կիտուպ Մ. Մ. Լուպէ վէ Տէլքասէ իւն կէօրիւչէրէք : Կիրիտին Եռնա- նիստան իւն պիւրէլմէսինի եէ նիտէն թէքլիֆ իտէնէք քէզա ալը թէքլիֆի տիկէր տէվլէթ- լէրէ արզ էյէյէնէք տիւր :

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Մուգտէնէ կէրի կիթմէքտէ օ- լան ըսու օրտուսընա ճարօնըլար հիւճու իթմիլ օլմալլէ Բուսլար չօգ թէլէֆիաթ վէրմիլլէր : կէ- րի գալանլար տախի թուսկուղ-

լարա թէստալիլէ թէլէֆ օլ- մուշլար :

—Ժէնէրալ Քուրօքի Մուգտէ- նին ճէնուպի շարգ ճիհէթինէ եէթիլիլ օլտըղը Բոմատան պիւ- տիւրիլիյօր :

—Լօնտօն 29 օգոստ. — Ճարօն- լըլարըն պիւթիւն թէլէֆ տիլը օգոստ. 29-տան 29-ա դատար 17.539 քիչի տիւր :

—Մարէշալ Օեմալ թօքիօյա չէօյլէ թէլէկրաֆ իթմիլ տիւր :

« 20,000 լուսլար կէօմիւրք : Բուս ասքէրլէրի 10,000 էօլիւ վէ եարէլի պէրապէր կէօթիւրտիւ- լէր » :

Թիւթիլ 29 օգոստ. — (Բէսմի) Լիւս-Եանիկ ճիվարընտաքի գալ- կալարտա ճարօնըլարըն պիւ- թիւն թէլէֆիաթ 17.539 քի- չիէ պալիլ օլտ.յօր զապլթիլէրլէ պէրապէր պուսլարտան 136 սը էօլիւլ վէ 454 եարէլէնմիլ տիւրլէր :

—Պալթիլ տօնտնմարըն պու կիւնլէրտէ եօլա չըգսճալը միւ- թէատիտ թէլէկրաֆիարլէ իիւ- պար օլընլէր :

—Ժէնէրալ Քուրօքիլիւնին եարէլէնմիւլ էստտըղ չըղտը :

—Օտէտա Պէսարաքիւր, էրա- թէրիսուլա վէ Քէյտան վիլո- յէթլէրինին րէտիֆլէրի սիւահ տլթընա տալէթ օլընտըլար :

—Բօթիլ Արթուր Իւլէրինէ ճա- բօնըլար թէքրար իւչ տէֆա չիւճու իտուպ կէրի սիւրիւլ տիւլէր : Քէզա պիւր թապուր ճա- բօնըլար Բօթիլ Արթուր ճիվա- րընտա լալըմտան թէլէֆ օլտու- լար : Մէլքիւր չէյրին ֆէթիհ օ- լընմալը վալթա միւհթաճ կէօ- րիւնիյօր, զիւրա էթրաֆը լալըմ- լարլէ մուհթիլ օլմալլէ ճարօն- լըլար իլէրիյէ կիթմէկէ ճէտա- րէթ իտէմէյօրար : տիկէր թա- րաֆտան էլան խաթիէն նաֆա- գա իտիսլ օլընմագտա ըմըլ :

—Լօնտօնտան վէ Բարիստէն ալընան մալիւմաթ իւլըրէ, Մուգ տէնէ եագըն Քուրօքիլին օր- տուսը իւն Բուսլարըն պիւրինճի վէ 17 ինճի ալալարը պէյնիտէ պիւր միւստէմէ վուլու պուլմուչ ֆադաթ նէթիլմէսի պիւրինմէյօր : Քուրօքիլին Մուգտէնէ կիւր մէսի պէրլէնիյօր :

—Քուրօքիլին օրտուսընը Մուքտէնին շիւմալի ճիհէթինտէ թիլէլիլէնէ չէքմէքտէ տիւր : Մուգտէնտէ էհալի գալմամըլ տըր :

—Ստիպլին տտալընը զապլթ իթմէկէ ճարօնըլար հալըրլան- տըղարը սէպէպլէ, ըսու հիւ- քիւմէթի մէլքիւր տտալա սիւր կիւն պուլընան մաճիւրլէրէ աֆլ իլան իթալի պուսլար ա- տայը մուհաֆադ իթմէք շար- թը իւն :

ՍՕՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻ ՍԻ

Վիեննա 30 օգոստ. — Պու կիւն իմբէրաթօր Զրանց Եօլէֆ ոտաթ 1 տէ Պուլկարիա բրէնսինի հու- չուրա գապուլ իթրի միւլագաթ- լարը պիւր ոտաթ գատար տէվտմ իթալի :

Ստաթ 4 տէ իմբէրաթօր Գօպուրկ սէրալընտա Բրէնսէ իտէթի վի- ղիլա իթալի : Աղչամ 6 տա զի- յաֆէթ քէչիտէ օլընուպ Գրէնս, Մ. Կէչուլ քէնտի մայէթ զաթլա- րը իւն, Աստրիա վիւքէլա րէյի- սի Մ. Քէօրպէր, գօնթ Կօլու- լալիսքի, էրքեանը հարպ րէյի- սի պարօն Տը Պապ վէ սէրալ րէն ճալը հալըր պուլընտըլար :

Վիեննա կաղէթալարը Բրէն- սին սալհէրլէր հարէքէթիլի թադաիլ իթմէքտէ տիւրլէր :

Լօնտօն—Մուգտէնտէն Բէյ- լըրէ իչար օլընտըղը իւլըրէ, Բուսլար Մուքտէնտէն թէլիւնէ չէքիլիլլէր :

Ճարօնըլարըն իլէրլէմէսի ա- ղըր սուրէթաէ իճրա օլընտըղը- նը վէ ըսու ասքէրլէրի միւլքիւ- լաթ կէօրմէքլէ պէրապէր հալ- լէրի միւքէմէլ օլտըլընը վէ պաթէրիւլարըն չօլընտա եա- լընըլ 30 ար քիչի գալմըլ օլ- տըլընը ժէնէրալ Զախարով պիւ- տիւրիլ տիւր :

—Լօնտօն—Ճարօն սէֆարէթի- ն իւն պէյանը իւլըրէ, Լիւս-Եանիկ ճիվարընտա իքի նէվ տուժ-տուժ բաթթիւլարը պուլընմըլ պուս- լար Բուսլարըն 1890 տա իմալ օլընան թիւֆէնկլէրինէ միւլթա- պըլ ըմըլ (Տուժ-տուժ իսթիմալի պէյնէտալիլէ մէմուտ տըր) :

—Սթանպօլ— Պիւր պուլկար չէթալը Մանաթըլըն 8 քիլօ- մէթրօ շիւմալինտէ թիւրք ժան- տարմալարը իւն պիւր գաչ սաաթ վուրուչմուչ թիւրքլէրտէն 2 էօ- լիւ 3 եարէլի տիւշմիւլ վէ չէ- թա գաչմըլ տըր :

—Եքօտրա վալիսի Եաքիւր բա- շա 2 սիւվարի ալալը իւն Բրէյ- րէնէ եէթիլիլ :

—Էլլիլէրին միւրաճաթը իւլըրէ 4 թապուր Բրէյրէնէ կէօն- տէրիլտի : Ասքէրլէրին չապուգ եէթիլլէսի էլլէմ տիւր, զիւրա մէմուլէն Արնափուտարըն մըղ- տարը օլ ճիվարտա 1000 քիլիյէ պալիլ օլմուչ : Պիւթիւն Արնա- վալար սիւահլը օլարագ չէյրին էվլէրինէ տօ մուչլար վէ հիւքիւ- մէթ ալլէրին մէտարիֆիլի քէն- տիսի էօտէմէքտէ տիւր : Ֆադաթ թէքրար ֆէստաճըլար պէօլիկ պէօլիկ սօգալարը կէղէրէք թէրքի սիւահ իթմէք էմրինէ գարչ նիւմայիլ իթմէքտէ տիւր- լէր :

Տիւն պիւր հէյէթի մէպուսէ Բախալան Զալօքըն վէ նաժ- տար ֆէստաճը Արիֆ Նազիրին (Իրէկի տալի ֆէստաճ վէրէն վէ Ելլըրըտան հիւմայէ օլընան) րահպէրիկի իւն միւթէսարըֆա

կիտուպ աթիւտէքի շարթլարը թէքլիֆ իթալի :

1) պիւթիւն մէնֆի վէ մահ- պուս օլան Արնափուտարըն սէր- պէստիլէթի վէ ալմէթի :

2) Աղչամ (արջաու) վէրիլիսինին լալլը :

3) Խիսթիանլարըն քիլիսէտէ չան վուրմալարընն եասագ օլ- մալը :

4) Կաթիլիկ մէքթէպլէրին գա- լանմալը վէ րահիպլէրին (գը- թուլթան քոյրէր) գօլմուլմալը : վէ նիհայէթ Բախալան վէ Արիֆ Նազիրէ րաթպէլէր վէ- րիլմէսի :

Սթանպօլը հէյէթի մէ- պուսէնին պու թալէպլէրինի Սթանպօլալար իտէնէկիլինի վաա էլլէտի :

Մէլքիւր Լիւլէվէնիլի ֆէստաճը Արնափուտարըն Սթանպօլալար թէսիլիլ տաիլէլէրլէ մուխա- պէրտէ պուլընտըղարը տէ- լիլլէրլէ թէպլէյիլ օլընլէր : պու իսթիլալ պուսլարըն թէչ- վիլի վէ եալիս թադաիլ իթմէ- սի իւն ալէֆլէնմիլ կէօրիւնիյօր :

—Բուժ Բաթիլի Սալթանըն հուլարընա չըգմապ իսթէտի, ֆապլթ գապուլ օլընմալը : պու սէպէպլէ բաթիլիք մաքէթանիա- տա Պուլկարարըն սուի հարէ- քէթիլիտէն տօլալը Սալթանա պիւր շիքայէթիմամէ վէրմէք էֆ- քեարընտա տըր :

Թ Ի Ի Ճ Ճ Ա Ր Ի Յ Է

Վ Ո Ւ Ն Ա .		սեպտ. 1	
20 խիլի			
Պիւրիւս	54-60 լիպ.	9.	/11.80
Ս. Բապ	52-62 լիպ.	9	—/12. 80
Ս. Բ. Բ. Բ.			
Վ. Կ. Կ.	100 քիլօ հին	9.-9.	20
նոր		10.—/10.60	
Ա. Բ. Բ.	42-45 լիպ.	5.20/ 6.—	
Ե. Ո. Բ. Բ. Բ. Բ.	33/36 լիպ.	4.	20/4. 60
Վ. Կ. Կ.	100 քիլօ	10	20/10. 40
Ֆ. Ս. Ս. Ս. Ս.	100 քիլօ	—	28/29
Ա. Բ. Բ.	100 քիլ.	25,	30
Տ. Ս. Ս.	արագա	եօգ	
Գ. Ս. Ս.	արագա 55-60 լիպ	9. 80	/11
Մ. Ս. Ս.	100 քիլօ	11. 50—	
Չ. Վ. Ս. Ս.	արագա	7.80—/8.	
«		վալիս	7.60/8.
Կիւնտէ	50 —60 վալիս	վէ	6-700
արագա կէլմէքտէ : վալիս մուլմէլէսի նաթլէյն 20 ֆր. արագա մուլմէլէսի նաթլէյն 20. 10 :			

Ս Ս Ր Ր Ս Ս Ի Յ Է

նաթլէյն 20, 10 ֆրանք	
Օսմ. լիւրալը 22, 75 ալիսին ֆրանք	
Պ. Գ. Ս. Ս. Ս.	
Վարնա	բաղադրողա պաղգալիյէ մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, ալիսին ֆրանք իւն :
Գ. Ս. Ս.	2,—/2.10
Շէրիլ Նէմօք	71
Շէրիլ [քէմուլ] սանտըլ	39.
Բիւրիւճ Ֆիլիպէ	հուլար
» ճարօն	38,
» ինկիլիք	26.50
» Բիլլի	51
» սնալըլ	8. 60
Չէթիլի եալը քիլօ	85— 95
Գ. Ո. Բ. Ս. Ս.	իւլըլմ
	.23